

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ФОНДАЦИЯ “МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА – БЪЛГАРИЯ” ЗА 2008 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ:

През 2008 г. екипът на Международна социална служба–България продължи да развива и разширява своите знания, умения и компетентности в областта на предоставянето на социални услуги за деца и семейства – управление на човешките ресурси и повишаване качеството на услугите.

През изминалата година, в мрежата на международна социална служба, организацията се утвърди като структура, която може да работи самостоятелно с всички клонове и кореспонденти в мрежата от повече от 120 страни в света и да оказва реална подкрепа на български граждани, които живеят в чужбина и търсят помощ и подкрепа в търсене на решение в поставен от тях проблем, най-често свързан с дете.

През 2008 г. МСС-България активно участва в работата на НПО, обединени в Алианс и водени от каузата на децата в риск, които растат в специализирани институции в страната. Организацията участва в няколко работни групи и в поредица от срещи с различни държавни институции и местни власти за подобряване на нормативната база в областта на закрилата на детето, както и за решаване на проблеми по конкретни казуси на деца и семейства в риск.

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА ПО ТЯХ:

През 2008 г. дейността на организацията е насочена основно в четири направления:

I. Работа по проекти в областта на закрилата на детето и развитие на социални услуги за деца и семейства;

II. Предоставяне на социални услуги в общността за деца и семейства на базата на сключени договори с общини за отдаване управлението на услугата на външен доставчик;

III. Работа в мрежата на Международна социална служба в качеството ѝ на кореспондент за разрешаване на социални проблеми на български граждани, които се намират във втора страна.

I. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ, КАТО ВОДЕЩА ОРГАНИЗАЦИЯ

№	Заглавие на проекта	Времева рамка и място на изпълнение.	Източник и размер на финансирането и в частност за 2009 г.	Цел и целеви групи	Основни дейности за 2008 г.	Очаквани или постигнати резултати
1.	CLIP2 - “Проект за социална интеграция и професионална реализация на напускащите домовете за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа”	15.09.2006-31.12.2008 г. в общините Смолян, Стара Загора и Враца	Фондации ОУК и „Международна социална служба-Швейцария” 426 385 лв;	<p>Цел: Постигане на ускорена, целенасочена и ефективна професионална реализация и социална интеграция на младежи, отгледани и възпитани в домовете за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи.</p> <p>Целеви групи: деца и младежи от 4 специализирани институции в общините Смолян, Пловдив и Враца; професионалисти, работещи с деца от домовете, от местни институции, работещи по проблемите на децата и семействата, както и от новите услуги</p> <p>Преки бенефициенти: около 60 младежа, напускащи ДОВДЛРГ от 4 институции, които ще завършат средното си образование през 2007г. и 2008г. или които ще</p>	<p>Конкретна цел I: Адаптиране на модела, разработен в рамките на Проект CLIP 1, в други специализирани институции – СПУ за деца с противообществено поведение и в Домове с различни нива на качество на грижата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преглед на плановете за напускане на дома; • Преглед на плановете за грижа на всички деца, настанени в домовете; • Реализиране на обучителни програми, ориентирани към целите, с оглед подкрепа на младежите по техния път към самостоятелния живот извън Домовете. • Подкрепа и придружаване на младежите в процеса на реинтеграция • Провеждане на обучения за младежи от домовете, 	<p>1.Разработени са и редовно се прави преглед на плановете за грижа на всички деца в дома, както и плановете за напускане на тези на които им предстои да напуснат дома.;</p> <p>2.Обучителната програма за напускащите ДДЛРГ е реализирана, така както е предвидена и младежите са подготвени за „новия” си живот извън институцията;</p> <p>3. Обученията за професионалистите са реализирани, така като са предвидени;</p> <p>4. Има разработен институционален проект за всяка от 3те институции.</p> <p>5. Мястото за упражняване на дейности, свързани с ежедневните</p>

				<p>навършат 18 години и ще трябва да напуснат домовете; около 70 професионалиста – възпитатели в 3те Дома, както и други професионалисти, които работят директно с деца: социални работници и психолози, социални работници от отдел „Закрила на детето”, професионалисти от дирекция „Социално подпомагане”, професионалисти от дирекция „Бюро по труда”, от Регионален инспекторат по образованието и от новоизградените социални услуги по проекта;</p> <p>Непреки бенефициенти: около 200 деца в 3те институции, както и младежи и деца в риск и семействата им в съответните общини, които ще се ползват от новата социална услуга.</p>	<p>професионалистите в 3те дома, Социални работници от ОЗД и ДСП, Експерти, отговорни за социалните услуги на общинско ниво</p> <p>Конкретна цел II: Подготовка на помещенията в ДОВДЛРГ и на общинско ниво за новите форми за живеене и придружаване на младежите по време на преходния период към самостоятелен живот в и извън дома</p> <p>Дейности: Завършване на ремонта и оборудването на апартаментите или местата, предоставени от общините, за услугата „Наблюдавано жилище”</p> <p>Конкретна цел V: Разработване и реализиране на информационна и комуникационна стратегия, за повишаване информираността на всички партньори, широката общественост и професионалистите</p> <p>Дейности:</p>	<p>задължения на младежите в институциите е ремонтирано, оборудвано и се използва; помещенията, необходими за услугата</p> <p>„Наблюдавано жилище” са предоставени от общините, ремонтирани и оборудвани, като за момента се използват само в Смолян;</p> <p>6. Новата социална услуга е разкрита само в Смолян, предстои от 1 май разкриването ѝ и в други общини;</p> <p>7. Сътрудничеството между всички заинтересовани институции функционира добре в резултат от работата на Оперативната група</p> <p>8. Реализирана е кампания за повишаване на информираността на обществеността, с помощта на месните медии основно в Смолян и в по-малка</p>
--	--	--	--	---	---	--

					<ul style="list-style-type: none"> • Информирание за прогреса на проекта и сътрудничество с ключовите държавни институции в тази сфера: МТСП, ДАЗД, както и други донори. • Провеждане на информационна кампания по проекта, както и кампания след откриването на новите услуги, за да може да се представят на общността. • Пресконференция за закриване на проекта. <p>Провеждане на външна оценка на изпълнението на проекта от експерти, избрани от донора.</p>	степен в Ст.Загора и Враца.
2.	Въвеждане на подхода „Умения за живот” в специализирани институции, предоставящи социални услуги – Домове за деца, лишени от родителски грижи, както и в	1.11.2007-31.12.2008 г. В 20 ДДЛРГ за деца от 7 до 18 год. и във всичките 5 СПИ и 5 ВУИ в страната.	УНИЦЕФ 74,760.20 лв.	Дългосрочна цел: Придобиване на умения за живот в съответствие с възрастта при всички деца и младежи, които се настаняват в специализирана институция Целеви групи: 1. Деца и младежи на възраст от 7 до 18 (19) години, настанени в специализираните институции за деца-	1. Обучение на представители от 20 ДДЛРГ, 5 СПИ и 5 ВУИ в подхода „Умения за живот” и разпространение на Наръчника за професионалисти и Работната книжка за младежи. 2. Двукратно проследяване в рамките на 12 месеца от съответните членове	1. Над 200 професионалисти са получили обучение за въвеждане на подхода „умения за живот 2. В 50% от ДДЛРГ и в СПИ/ВУИ е установена практика за работа с децата по подхода „ умения за живот” 3. Всички деца от ДДЛРГ имат разработени планове

	<p>институции за деца с противообществени прояви - СПИ и ВУИ</p>			<p>ДДЛРГ, като мярка за закрила; 2. Деца и младежи на възраст от 7 до 18 (19) години, настанени в специализираните институции за деца с противообществени прояви – СПИ и ВУИ. Бенефициенти: Преки: 1. Професионалистите, работещи в 20 ДДЛРГ и 10 СПИ и ВУИ и съответната структура по закрила на детето в общината, където се намира домът и които са включени в обучителните модули; 2. Деца и младежи от съответните институции, включени в обучителните модули. Непреки: всички служители – професионалисти и помощен персонал, на които ще бъде предаден опитът на преминалите обучението; всички деца и младежи в институцията, които ще получават обучение за умения за живот по време на техния престой в съответния дом.</p>	<p>на пула обучители на процеса на въвеждане подхода в практиката. 3. Провеждане на заключителна среща с представители на екипите на СПИ и ВУИ и на държавните институции на национално ниво за обсъждане на резултатите от обучението и набелязване на необходимите стъпки за оказване на подкрепа на персонала на институциите за неговото трайно прилагане.</p>	<p>за грижи, съобразени с методическите изисквания на ДАЗД, в които е включено обучението за придобиване на умения за живот. 4. Подходът „умения за живот” се прилага спрямо децата от всички възрастови групи в специализираните институции.</p>
--	---	--	--	--	---	--

3.	<p>Център „Майка и бебе” за превенция на изоставянето”</p>	<p>1.04.2008-31.05.2009 г.</p> <p>Община Враца</p>	<p>Европейски съюз по програма ФАР 2005 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”</p> <p>107 939. 47 Евро</p>	<p>Обща цел: Подкрепа на процеса на деинституционализация и повишаване благосъстоянието на децата от 0 до 3 години в община Враца чрез изграждане на Център „Майка и бебе” /ЦМБ/, предоставящ услуги за предотвратяване на изоставянето, negliжирането и институционализацията на децата .</p> <p>Специфични цели:</p> <p>1. Изграждане на Център “Майка и бебе”, предоставящ услуги в две основни направления: Звено „Майка и бебе” /ЗМБ/ и Работа в общността за подкрепа на майчинството и детството. Мобилни социални услуги по превенция на изоставянето, negliжирането и насилието над деца в ранна възраст от високорискови общности.</p> <p>2. Трансфер на опит и знания в персонала за работа по превенция на изоставянето и за оказване на подкрепа на</p>	<p>1.Организационни дейности по стартиране на проекта;</p> <p>2.Изграждане на партньорска мрежа за сътрудничество със стратегически партньори на местно и регионално ниво и договаряне схемата на мониторинг на проекта;</p> <p>3.Разработване и реализиране на комуникационна стратегия;</p> <p>4.Реконструкция на сградата, оборудване и обзавеждане на обновените помещения;</p> <p>5. Набиране, подбор и обучение на персонал за услугите;</p> <p>6. Разработване на документация и уточняване на стандартите за качество на отделните услуги;</p> <p>7. Стартиране на предоставяне на услугите</p> <p>8. Консултиране и супервизия на персонала</p>	<p>1.Изградено и функциониращо ЗМБ, предоставящо услуги в съответствие със стандартите за качество на социалните услуги; Апробирана методика за функциониране на ЗМБ</p> <p>2.Изградени мобилни социални услуги за превенция на изоставянето и подкрепа на развитието на деца от 0 до 3 години от високорискови общности</p> <p>3.Изградена и работеща партньорска мрежа ..</p> <p>4.Не по-малко от 50 случая на деца в риск от изоставяне и negliжиране са идентифицирани на ранен етап, за което е подаден сигнал в ОЗД</p> <p>6.Минимум 6 бременни и двойки майка- дете са получили услуги за превенция на изоставянето в ЗМБ</p> <p>7.50 родители, преминали обучения за повишаване на родителските умения</p>
----	--	--	---	--	--	--

				<p>деца и семейства в риск.</p> <p>3.Изграждане на партньорска мрежа, подобряване на взаимодействията между всички институции и организации, имащи отношение към закрилата и благосъстоянието на малки деца.</p> <p>4. Повишаване на обществената чувствителност към проблемите на децата в риск от изоставяне и negliжиране и техните семейства и въвличане на местната общественост в осъществяването на дейности и услуги за тяхната подкрепа</p> <p>Основни целеви групи: деца на възраст от 0 до 3 години в риск от изоставяне, negliжиране и институционализация и техните семейства .</p>		<p>8.Намаляване с 20%на относителния дял на децата в риск от 0 до 3 години, настанени в специализирани институции от ОЗД – Враца в сравнение с предишен период</p> <p>9.Увеличаване с 20% на броя на случаите по превенция на изоставянето на ниво родилен дом, по които ОЗД – Враца работи и повишаване на относителния дял на успешно приключилите случаи с 20% в сравнение с предишен период</p> <p>10.Апробирана форма за самооценка на доставчика на услуги.</p>
4.	2. Подкрепа и разширяване на въздействието на Системата за мониторинг на детския труд	октомври 2008- септември 2009 г. в общините	Международна организация по труда 68 301 лв.	Целта на проекта е да изгради капацитет в още три области – Търговище, Шумен и Пазарджик за прилагането на апробираната в първата	1.Повишаване на капацитета на на общинските Комисии за закрила на детето и на ОЗД в Търговище, Шумен и Пазарджик за	

	<p>(CLMS) в България –II фаза.</p>	<p>Търговище, В.Търново (с.Балван) и Пазарджик</p>		<p>фаза на проекта в областите София (Красна поляна, Връбница и Сердика) и Кърджали-Система за наблюдение на детския труд (СНДТ). проследяват децата, обхванати от проекта, за да се уверят, че те са изтеглени от труда и са записани в редовната образователна система, в неформална образователна институцаи или др. Базата данни ще се обновява редовно, за да отрази напредъка, постигнат от децата, както и предоставените услуги.</p>	<p>работа срещу най-тежките форми на детски труд ; 2. Създаване на мултидисциплинарни екипи от наблюдатели, които да идентифицират децата по време на редовните им, два пъти месечно, посещения за наблюдение на местата, където децата работят (на улицата или в селското стопанство) и наблюдение на училището, или като продължение на сигналите/ докладите, получавани от ОЗД, КСУ или полицията в трите пилотни области. 3.Предоставяне на услуги на децата, идентифицирани като жертви на детски труд; 4. Предоставяне на обучение по превенция на детски труд; 5. Консултиране и супервизия на екипите на Кризисните центрове за деца, жертви на трафик в Балван, Пазарджик и Драгоман.</p>	
--	---	---	--	--	--	--

II. РАБОТА ПО ПРОЕКТИ, КАТО ПАРТНЬОР

5.	<p>Инициатива за реформа в грижите за децата в община Ловеч</p> <p>С водеща организация сдружение „Знание“- Ловеч <i>и партньори МСС-България</i> и община Ловеч</p>	<p>1.04.2008-31.05.2009 г.</p> <p>Община Ловеч</p>	<p>Европейски съюз по програма ФАР 2005 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”</p> <p>149 000 Евро</p>	<p>Обща цел: да се подкрепи процеса на деинституционализация и повиши качеството на грижа за децата, отглеждани в извънсемейна среда в община Ловеч чрез цялостно реформиране на обществената грижа за деца в риск и предоставяне на интегрирани услуги за деца и младежи в риск и техните семейства.</p> <p>Целеви групи:</p>	<p>1.Организационни дейности по стартиране на проекта; 2. Сключване на споразумения за сътрудничество със стратегически партньори на местно и регионално ниво; 3. Разработване и реализиране на комуникационна стратегия; 4. Обновяване, оборудване и обзавеждане на сградите за нуждите на двата МГД; 5. Набиране и обучение на персонал за услугите; 6. Разработване на документация и уточняване на стандартите за качество на отделните услуги; 7.Подготовка за закриване на ДДЛРГ за юноши и реструктуриране на ДДЛРГ за девойки-Ловеч; 8.Стартиране на услугите в 2 МГД; 9. Изграждане на ЦОП;</p>	<p>1. Закриване на ДДЛРГ „Асен Златаров” и разкриване на 2 МГД за деца от различна възрастова група; 2.Преструктуриране на ДДЛРГ „Параскева Нейкова”- Ловеч чрез намаляване броя на леглата за дългосрочно настаняване и разкриване на групи за дневна и седмична грижа; 3. Изграждане на единна административна структура за обществена грижа от нов тип– ЦНДР, обединяващ двата МГД и реструктурирания дом за момичета; 4. Изграждане на ЦОП чрез разширяване обхваната на дейностите на вече действащия ЦСРИ с акцент върху услугите по превенция на изоставянето, реинтеграция, приемна грижа и осиновяване.</p>
----	---	--	---	--	--	---

					10. Консултиране и супервизия на персонала; 11. Мониторинг и оценка на проекта.	5. Разширяване на партньорската мрежа около новите услуги на базата на вече създадени добри взаимоотношения в рамките на проект КЛИП на МСС-България.
6.	<p>Регионален ресурсен център „Отворена врата” за обществена подкрепа</p> <p>С водеща организация „Европейски информационен център” и партньори- „МСС-България” и община В.Търново</p>	<p>1 април 2007-31 юли 2008</p> <p>Община В.Търново и още Г.Оряховица, Лясковец, Елена, Златарица, Сухиндол, Павликени, Свищов</p>	<p>Европейски съюз по програма ФАР 2004 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”</p>	<p>Обща цел: Да се подкрепи процеса на деинституционализация чрез предоставяне на интегрирани услуги за децата в риск и техните семейства в регион В. Търново.</p> <p>Целеви групи: деца и младежи в риск от общността и деца, настанени в специализирани институции на територията на регион В.Търново.</p> <p>Крайни бенефициенти: децата, младежи и техните семейства, които ще ползват услугите на РЦ - деца и младежи, настанени в специализирани институции, деца и младежи в риск (в риск от изоставяне и настаняване в специализирана институция; застрашени</p>	<p>1.Организационни дейности по стартирането на проекта;</p> <p>2.Сключване на споразумения за сътрудничество със стратегическите партньори на местно и регионално ниво и договаряне схемата на мониторинг на проекта;</p> <p>3.Разработване и реализиране на комуникационна стратегия;</p> <p>4. Набиране и обучение на персонал за РЦ;</p> <p>5.Предоставяне на алтернативни социални услуги в РЦ;</p> <p>6. Консултиране и супервизия на персонала;</p> <p>7. Обучение за представители на общините и на НПО в регион в. Търново, както и на ДСП (ОЗД) като орган рефериращ случаи</p>	<p>1.Изграждане на ресурсен център “Отворена врата за обществена подкрепа”, който предлага алтернативни социални услуги в общността на територията на регион В.Търново;</p> <p>2.Намаляване на броя на изоставените деца, на настанените в специализирани институции, на отпадналите от училище и на децата с противообществени прояви; на децата, жертви на насилие;</p> <p>3. Увеличаване относителния дял на успешните превенции и реинтеграции;</p> <p>4. Стимулиране на приемната грижа и ползването на услуги по осиновяване;</p> <p>5. Увеличаване броя</p>

				от отпадане или отпаднали от училище; с противообществени прояви; жертви на насилие) и техните семейства; приемни семейства и осиновители; деца и семейства от общността; екипа на РЦ; професионалисти от местни и регионални структури, работещи с деца и семейства в риск, общински власти и местни НПО, ДСП (ОЗД) в регион В. Търново	към доставчика на услуги. 8. Мониториране и разработване на областна стратегия за деца в риск..	на консултациите и сигналите към Горещата телефонна линия за деца , жертви на насилие, както и на сигналите към системата за закрила на детето за деца, жертви на насилие; 6. Изградена и работеща партньорска мрежа около РЦ; 7. Увеличаване броя на общините, които предоставят управлението на социалните услуги за деца на НПО 8. Разработена областна стратегия за закрила на детето..
7.	„Дом за нашите деца” С водеща организация Народно читалище „развитие” и партньор- МСС-България	1 .04.2007-30.09.08 г. Община Дряново	Европейски съюз по програма ФАР 2004 „Деинституционализация посредством предоставяне на услуги в общността за рискови групи”	Обща цел: да се подкрепи процеса на деинституционализация чрез предоставяне на интегрирани услуги за децата в риск и техните семейства в община Дряново Целеви групи: деца и младежи в риск от общността и деца, настанени в специализирани институции и училищата-интернати в община Дряново.	1.Организационни дейности по стартирането на проекта; 2.Сключване на споразумения за сътрудничество със стратегически партньори на местно и регионално ниво; 3.Разработване и реализиране на комуникационна стратегия; 4.Обновяване на помещения за нуждите на ЦСУДС. Закупуване	1.Създаване на ЦСУДС, който предлага алтернативни социални услуги в общността, 2. Намаляване на броя на изоставените деца, на настанените в специализирани институции, на отпадналите от училище и на децата с противообществени прояви; 3. Увеличаване

				<p>Крайни бенефициенти: децата, младежи и техните семейства, които ще ползват услугите на Центъра - деца и младежи, настанени в специализирани институции, деца и младежи в риск (в риск от изоставяне и настаняване в специализирана институция; застрашени от отпадане или отпаднали от училище; с противообществени прояви; жертви на насилие) и техните семейства; приемни семейства и осиновители; деца и семейства от общността; екипа на ЦСУДС; професионалисти от местни и регионални структури, работещи с деца и семейства в риск</p>	<p>на оборудване и обзавеждане на залите; 5.Набиране и обучение на персонал за Центъра; 6. Предоставяне на социални услуги в ЦСУДС; 7.Консултиране и супервизия на персонала; 8.Разработване на задължителната документация и уточняване на стандартите за качество на отделните услуги; 9.Мониторинг и оценка на проекта.</p>	<p>относителния дял на успешните превенции и реинтеграции; 4. Стимулиране на приемната грижа и ползването на услуги по осиновяване; 5. Изградена и работеща партньорска мрежа около ЦСУДС.</p>
--	--	--	--	--	--	---

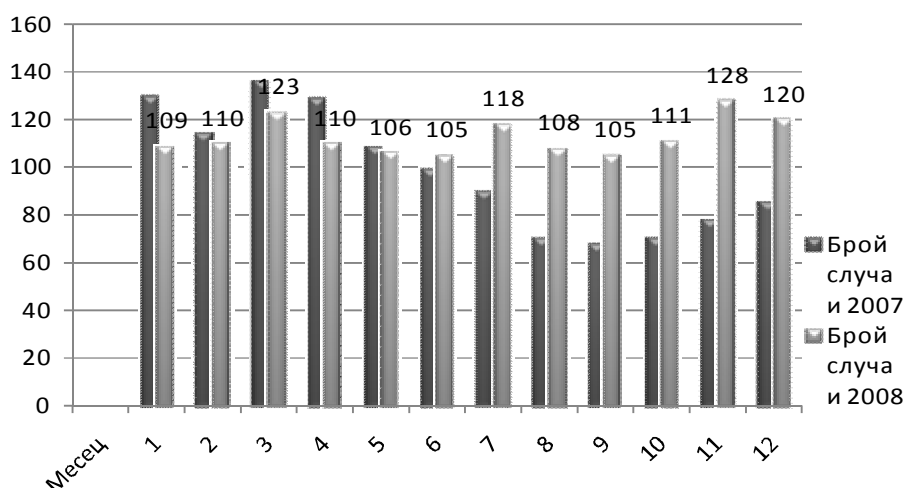
II. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УПРАВЛЕНИЕТО НА КОМПЛЕКСА ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА, ТЪРГОВИЩЕ

Опитът, придобит от МСС-България през изтеклите години в управлението на социалните услуги, включени в Комплекса, намери реално изражение в работата ни през 2008 г. най-вече в:

1. Стабилизиране и поддържане на средномесечен капацитет на ЦОП между 105 и 128 случая, което е с 62 до 100% над утвърдения капацитет (66) при разкриването на услугите през 2006 г. и показва увеличаване средно с около 20% в сравнение с 2007 г. (фигура 1).

Фигура 1. Сравнителна таблица за броя случаи на Центъра за обществена подкрепа, вкл. Дневен център за деца с увреждания, за 2007 и 2008 г. по месеци

2. Оптимално изразходване на финансовия стандарт на ЦОП за дейности, допълващи директната социално - психологическа работа с децата в риск и техните семейства, като: организиране и провеждане на Кампания за набиране на кандидати за приемни родители; използване на мобилната работа, като основен подход за работа по превенция на отпадането от училище за деца от няколко села в община Търговище; организиране и провеждане на различни събития, насочени към ползвателите на услугите в КСУДС; повишаване на професионалния капацитет на персонала чрез включването му в различни семинари, работни срещи и обучения в страната.

3. Включване на община Търговище, чрез работата на различни професионалисти от екипа на КСУДС, в изпълнение на няколко проекта:

- „Подкрепа и разширяване на въздействието на системата за мониторинг на детския труд в България”, изпълняван от МСС-България и финансиран от Международната организация по труда (27 октомври 2008- 27 септември 2009);
- организиране и провеждане на целенасочена информационна кампания за „Превенция на домашното насилие над деца”, изпълняван от сдружение „Институт за социални дейности и практики”, финансиран от фондация ОУК

Както и през предишните години на управление на Комплекса, МСС-България в лицето на изпълнителния директор продължи да оказва ежемесечно на място контрол върху работата на екипа - управление на отделните звена, социална работа по случаи, взаимодействие с общината и партньорите и изразходване на финансовите средства. Ежемесечните общи срещи на персонала, както и на екипите на отделните услуги, с изпълнителния директор на фондацията потвърдиха своето значение и важна роля като място за обсъждане на възникнали проблеми и поставяне на въпроси от всякакъв характер, които вълнуват професионалистите от услугите.

Анализът на цялостната дейност на Комплекса по всички направления и предоставени услуги показва, че за повишаване на ефективността от работата на персонала и адекватен отговор на потребностите от подкрепа и услуги на децата и семействата в риск и при условия, че община Търговище има решение за разкриване на услугата „Дневен център за деца с увреждания” извън рамките на КСУДС, е необходимо да се повиши капацитетът на ЦОП от 66 на 90.

Управление на персонала

1. През 2008 г. съставът на персонала на Комплекса се запази устойчив. През втората половина на годината, от специализирания персонал напусна един социален работник от Звено „Майка и бебе” , а от административно-помощния- касиер-счетоводителят, което ние тълкуваме като положителен знак, че специалистите намират в КСУ поле за професионална изява, лична инициатива и професионално развитие, въпреки задържащите се сравнително по-ниски в сравнение с други социални сектори заплати. Тази устойчивост на персонала може да се оцени и като изключение в сравнение с други Комплекси в страната.
2. Като много полезна отчитаме помощта, оказвана ни от страна на община Търговище, за включване на млади специалисти, наети по програма на БТ от общината, за работа в Комплекса. Без тяхното участие в предоставянето на услугите в ЗМБ, като допълващи необходимия брой социални работници, не бихме могли да се справим с 24 дежурства в ЗМБ, което като последици би имало пренасочване на допълнителни хора от ЦОП към ЗМБ и невъзможност да се справи останалия състав с всички случаи.

3. През изминалата година МСС-България въведе Годишни планове за работа за всеки член на персонала. Те се разработваха на базата на Плана за управления на КСУДС за 2008 г. на МСС-България и длъжностните характеристики съвместно от съответния специалист и неговия пряк ръководител. В края на м. юни ръководителите на звената направиха междинна оценка на изпълнението на годишния план, а през м. декември 2008 г., вече традиционно, бе направена годишната атестация на персонала от екипа на МСС. В резултат от атестацията от страна на МСС-България бе направен организационно-управленски извод, че въведената през 2007 г. тристепенна скала за оценка, а именно: 1 – Изпълнението е над изискванията; 2- Изпълнението отговоря на изискванията и 3 – Неприемливо изпълнение не е достатъчна, за да отрази точно все по-голямата диверсификация на компетентностите и нивото на изпълнение на отделните професионални, което налага за следващата година разширяване на скалата минимум с още едно ниво. Оценка 1 – получиха ръководителите на звената, както и общо 4 члена на професионалните екипи на ЗМБ и ЦОП. Бе дадена една оценка 3, което е свързано с поставяне на ясни изисквания и критерии за качеството на работата на съответния социален работник и извършване на нова оценка в края на м. Март 2009 г. На базата на установените пропуски в работата на всеки член на персонала, отразени в атестационните карти, ще бъдат определени темите за обучение през 2009 година.
4. Като слабост на управлението на персонала за изминалата година можем да посочим нерегулярното провеждане на външни групови и индивидуални супервизии на всички екипи и специалисти. Причините са няколко: заетостта на експерти в съответната област, с които МСС е в контакт и отдалечеността на Търговище от тяхното местоживееенето, недостатъчност на финансовите средства за заплащане на труда и командировъчните. На този проблем ще бъде търсено решение в рамките на финансовия стандарт на услугите за 2009 г., като се изработи график за външни супервизии, които да се провеждат мин. на 3 месеца.

II. Предоставяне на услуги на деца и семейства

Център за обществена подкрепа (ЦОП)

През 2008 г. ЦОП, в състава, на който е включен и Дневният център за деца с увреждания (ДЦДУ), е осъществил работа по 320 случая, която обхваща повече от 600 ползватели. По-голямата част от случаите (244) са насочени към ЦОП с направления за ползване на социална услуга от ОЗД. Проведена е различен тип групова работа (групи по интереси, за превенция на насилието, групи за взаимопомощ) със 193 души, от които 186 деца и 7 родители.

Броят на случаите за 2008 г., по които ЦОП е работил, е 258. 171 от тях са нови случаи, т.е по тях екипът е работил за първи път, а 87 са възобновени случаи, по които е работено през 2006 или 2007 г.

Като особено ефективна и успешна отчитаме работата на ЦОП за стимулиране на развитието и последващото предоставяне на услугата „Приемна грижа”, която до началото на 2008 г., въпреки желанието на МСС-България о ОЗД-Търговище не успя да стартира.

В 90% от случаите продължителността на предоставяне на услугата е 6 месеца. Анализът показва, че 70% от всички ползватели на услугите живеят в села на територията на община Търговище и дейностите по предоставяне на услугите се извършват най-често чрез мобилна работа

За по-голяма яснота на ефекта от предоставяне на различните услуги, тези на ДЦДУ са представени отделно от услугите на ЦОП.

Разпределението на случаите по направления е представено в таблица 1.

Таблица1

Видове услуги	Брой случаи
Превенция на изоставянето	19
Реинтеграция в биологичното семейство	12
Работа с деца от ДДЛРГ по подготовка за напускане и придобиване на умения за самостоятелен живот	18
Превенция на отпадането от училище	28
Превенция на противообществените прояви	2
Център „Спешен прием”	31
Работа с деца, жертви на насилие	-
Подкрепа и консултиране на семейства	106
Работа по приемна грижа	42
Общо в ЦОП	258

Мобилна работа

Основната цел на **мобилната работа** е активно издирване на деца в риск, подаване на сигнали към ОЗД и оказване на съдействие за осигуряване на достъп на децата и техните семейства до социални услуги и социално подпомагане. По време на обходите на

мобилния екип се работи и по семейно планиране /запознаване с методите на контрацепция, мотивиране за поставяне на спирали/, както и за информиране за приемната грижа, както и директно предоставяне на социални услуги на място. Освен това мобилната работа е основният начин за осъществяване на работата по случаи на клиенти, които живеят в населени места извън град Търговище, а те представляват 70% от ползвателите на услуги.

Дневни групи по интереси

И през тази година продължава провеждането на групи по интереси, които целят организиране и осмисляне на свободното време на децата като начин за предотвратяване на противообществени прояви и отпадане от училище. През годината функционираха групите „Компютърна подготовка”, група „Аз рисувам” и група по фитнес, създадени предишната година, и беше сформирана нова група по изправителна гимнастика.

В **групата по компютърна подготовка** са участвали 30 деца. През тази година екипът се опита да използва големия интерес към посещенията в компютърната зала, за да мотивира децата за редовно посещение на учебните занятия. Бяха въведени условия за посещение на компютърната зала /училищен успех и липса на неизвинени отсъствия/, а на децата с нисък успех бе предложена помощ за наваксване на пропуснатия учебен материал. Това доведе до по-малък брой на децата, участващи в тази група, но от друга страна даде възможност за по-спокойна и задълбочена работа за развитие на компютърните умения и на знанията за сигурна работа в Интернет.

В **групата „Аз рисувам”** са обхванати 40 деца, където имат възможност да развиват своите творчески умения. Периодично се излагат картините на децата във фойето и коридорите на КСУДС и се провеждат тематични конкурси, обезпечени със символични награди, които да стимулират децата.

Групата по фитнес е посещавана от около 40 деца, като в различните месеци броят на участниците варира от 8 до 30 деца.

През тази година беше формирана **група по изправителна гимнастика**, която под ръководството на рехабилитатора провежда занимания два пъти седмично. В нея участват 3 деца на различна възраст, които предварително са диагностицирани и консултирани от специалист – ортопед.

2. Дневен център за деца с увреждания

Въпреки че ДЦДУ не е разкрит като самостоятелна услуга, на практика той и през тази година функционира като напълно самостоятелно звено.

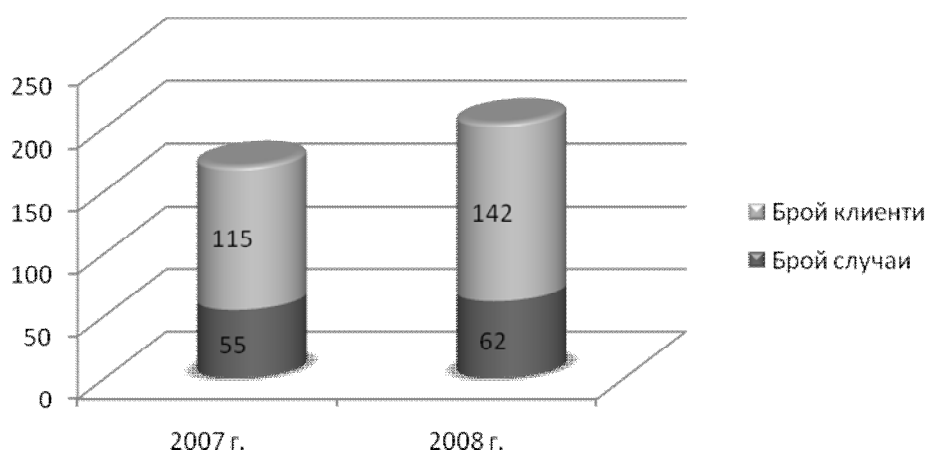
През 2008г. екипът на ДЦДУ е работил по 62 случая, от които 31 деца са насочени с направления от ОЗД, а 31 деца ползват услуги по желание на родителите. 48 от случаите са нови, работата по тях е започнала през 2008 г. Предоставени са услуги общо на 142 клиенти, тъй като освен с децата се работи и с членовете на техните семейства. Проведени са 80 консултации с членове на разширеното семейство на децата, посещаващи ДЦДУ.

Според продължителността на ползваните услуги случаите са разпределят по следния начин: краткосрочни услуги са предоставени на 15 деца, а дългосрочни - на 47 деца. Разпределението на децата според вида на ползваните услуги е следното:

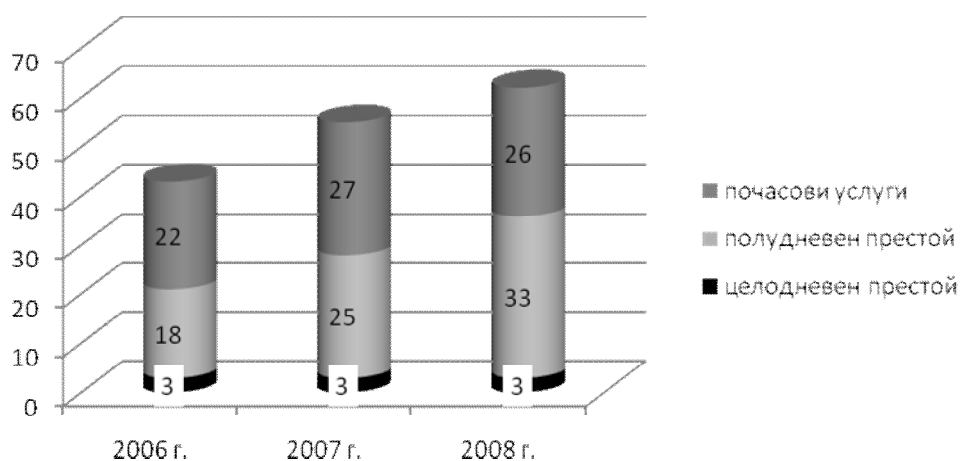
- 3 деца - целодневна грижа /2 от тях са ползвали тази услуга и предишната година/
- 33 деца - полудневна грижа
- 26 деца - почасови услуги /17 логопедични, 9 рехабилитационни/

В сравнение с 2007 г. броят на случаите се е увеличил средно с около 10%, като това е основно за сметка на увеличения брой деца на полудневен престой (фиг. 3 и 4).

Фигура 3. Брой случаи и клиенти на услугите в ДЦДУ за 2007 и 2008 г.

Фигура 4. Брой случаи по тип услуги в ДЦДУ за 2006, 2007 и 2008 г.

С децата се работи според разработените индивидуални планове и програми, включващи както индивидуална психологическа, социална, рехабилитационна, педагогическа и логопедична работа, така и групови занимания..

Груповите занимания са насочени към усвояване на социални умения за себепредставяне в обществото, за общуване и за изразяване на емоциите по социално

приемлив начин. Провеждат се и специални занимания, целящи разширяване на познавателните възможности на децата чрез използването на игрови подходи.

Груповите занимания през тази година бяха разнообразени чрез въвеждането на нови дейности:

- драматизация на детски приказки, чрез която се провокира активността и фантазията на децата, учат се да разказват и да синхронизират движенията на ръцете с говора
- дейности за подобряване на социализацията на децата чрез разширяване на социалните им контакти и придобиване на нови впечатления. Започна работа по програма „Да се запознаем с видовете професии”, в рамките на която част от децата посетиха различни заводи и частни фирми на територията на Общината.
- дейности, изнесени извън Дневния център, целящи разширяване кръгозора на децата чрез опознаване на природните забележителности на града и околностите му –излети в различни местности /с.Момино, хижа „Младост”/, риболов в с. Съединение.
- ателие по готварство, чрез които децата разширяват своите знания и усвояват нови умения, полезни за развитието на тяхната самостоятелност.

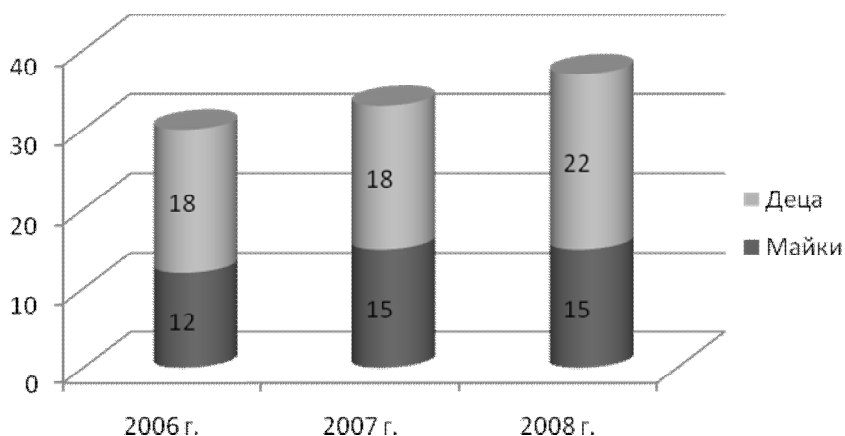
През 2008 г. беше разширена работата на ДЦДУ с деца от специализираните институции, като беше увеличен броят на децата от ДДМУИ – Стража и за първи път бяха включени и деца от ДМСГД – Търговище. Всички деца от специализираните институции са насочени към ДЦДУ с направление за ползване на услуги /21 деца от ДДМУИ – Стража и 2 деца от ДМСГД – Търговище/. Начинът на работа с децата от ДДМУИ – Стража беше уточнен след провеждането на поредица от съвместни срещи с ръководството на ДДМУИ, ОЗД и екипа на Дневния център. Разработени бяха механизъм на взаимодействие и организация на работата, които да гарантират, че услугите, предоставяни от ДЦДУ, отговарят на индивидуалните потребности на децата и са съгласувани с целите, заложи в индивидуалните им планове за грижи. През месеците юли и август специалист от ДЦДУ осъществи логопедична диагностика на децата от дома, след което се осъществи индивидуална логопедична работа, както и групова работа, насочена към формиране на социални навици и умения. На две деца от ДМСГД бяха предоставяни почасови логопедични услуги.

През периода Дневният център работи активно в насока провеждането на различни мероприятия с интеграционен характер, като за тази цел бяха отпразнувани всички по важни празници през годината. Първи март беше отбелязан, като децата от Дневния Център изработиха мартеници, които подариха на кмета, зам.кметовете и ръководителите на отдели в Община Търговище при посещение в Общината. Денят на хумора и шегата първи април беше отпразнуван по нетрадиционен начин, чрез рисуване на карикатури върху огледала. В края на годината по традиция Дневният център проведе детски Карнавал по случай Международния ден на хората с увреждания.

3.Звено „Майка и бебе

През отчетния период в ЗМБ се работи с 15 майки и 22 деца. В сравнение с 2006 и 2007 г. не се наблюдават съществени различия в натовареността на услугата.

Фигура 5. Сравнителна таблица на ползвателите на в ЗМБ (майки и деца) за 2006 и 2007 г.

Според причините за настаняване те се разпределят както следва:

- 5 майки - жертва на домашно насилие
- 3 майки - с психични заболявания /диагноза шизофрения/
- 7 майки – в непосредствен риск от изоставяне на детето

8 майки са настанени от ОЗД –Търговище, а останалите 7 майки – от други ОЗД от областта или страната / Попово,Трън, Кубрат, В. Преслав, Бяла, Стражица /.

До края на годината 13 от майките и техните деца /20/ са напуснали ЗМБ. Средният им престой в ЗМБ е около 3 месеца, като няколко от тях са прекарвали в ЗМБ само няколко дни или седмици, докато други – целия регламентиран престой от 6 месеца.

По време на престоя им в ЗМБ майките получават финансова помощ в зависимост от нуждите на детето. Екипът работи активно за задоволяване на здравните потребности на децата и майките, като се прави временен избор на личен лекар за майката и детето. Проследява се здравното им състояние, развитието на детето, правилното хранене и поставяне на имунизации. Оказва се подкрепа и придружаване за редовно посещение на детските консултации, при необходимост се осигуряват допълнителни медицински изследвания както за децата, така и за майките. За адекватното посрещане на образователните потребности на децата се оказва съдействие за записване в детска ясла или детска градина, по-големите деца получават педагогическа подкрепа за редовно посещение на училище и за справяне с учебния материал.

Основните дейности на екипа са насочени към повишаване на родителския капацитет на майките /даване на насоки за отглеждането и възпитанието на децата, за адекватна грижа от страна на майката при здравословен проблем на детето/, както и за заздравяване на емоционалната връзка с детето.

Във връзка с подготовката за успешна социална интеграция на двойките майка-дете след излизане от ЗМБ се оказва съдействие при подаване на документи за получаване на майчинство, детски, социални помощи, за регистрация в БТ, както и за завършване на

средно образование. Работи се за подобряване на социалните умения на майките за справяне с конфликтни ситуации, вземане на самостоятелни решения, повишаване на самооценката и добро представяне на пазара на труда, правилно разпределяне на паричните средства. Оказва се съдействие за намиране на жилище.

Друг приоритет е работата по семейно планиране, в резултат от която много майки получиха знания за предпазване от нежелана бременност, а на две от тях по време на престоя им в ЗМБ бяха поставени спирали.

След напускане на ЗМБ голяма част от майките продължават да получават подкрепа от екипа за успешно справяне с родителските си задължения.

От 13-те майки, напуснали ЗМБ през годината, 9 успешно са се интегрирали в общността заедно с децата си и към момента полагат сравнително адекватни грижи за тях. В четири от случаите въпреки извършената от екипа работа се наложи настаняване на децата в специализирани институции. Три от случаите на неуспешна превенция на изоставянето са на деца, родени от майки с психично заболяване и един - на дете, родено от непълнолетна майка, която нямаше нужния потенциал за отглеждане на детето, както и подкрепа от разширеното семейство.

Кръгли маси и семинари, инициирани и организирани от МСС – България и КСУ - Търговище

В Търговище се проведе **кръгла маса „Образованието – верният отговор на детския труд”**, организирана от Международна социална служба – България” по повод 12 юли – Международен ден за борба срещу детския труд. Домакин на кръглата маса беше КСУДС. На срещата бяха поканени представители на общината, РИО, синдикатите, работодателски организации, директори на училища и педагогически съветници. Участие в кръглата маса взе г-жа Велина Тодорова, координатор за България на проект на Международната организация по труда, която представи проекта «Трафик и други тежки форми на детски труд в Централна и Източна Европа». Представители на КСУДС участваха в работата на кръглата маса, като представиха работата на комплекса по превенция на отпадането от училище, както и резултатите от проучване за разпространението на детски труд в селското стопанство на територията на община Търговище. Проведена беше дискусия, в която беше представена гледната точка към проблема и се обсъдиха възможните механизми на взаимодействие между всички заинтересовани институции.

През м. ноември МСС – България организира и проведе **Кръгла маса на тема „Приемната грижа в Община Търговище – резултати, трудности и перспективи”**, с която се отбеляза навършването на една година от старта на кампанията по приемна грижа. На кръглата маса участваха представители на всички ключови партньори, имащи отношение към развитието на приемната грижа в общината – зам. кметът на община Търговище, ДСП, Комисията за закрила на детето, представители на МСС – България, екипът от КСУДС – Търговище, който работи по приемна грижа, директори и

професионалисти от специализирани институции за деца /ДДМУИ – Стража и ДМСГД – Търговище/, директори на детски градини, както и премни родители. Те представиха своите гледни точки по развитието на услугата, споделиха резултатите от работата си и обсъдиха идентифицираните проблеми с оглед повишаване ефективността в работата на всички заинтересовани страни за популяризирането и развитието на приемната грижа в община Търговище.

Информационни кампании

Кампанията по приемна грижа, започнала през ноември 2007г., продължи интензивно и през м. януари и февруари 2008г. чрез провеждане на информационни срещи, периодично излъчване на радиоклип по приемна грижа, както и чрез публикации в средствата за масова информация. До м. август радиоклипът продължи да се излъчва 4 пъти седмично по Ново радио „Търговище”. През м. ноември с провеждането на **кръглата маса „Приемната грижа в Община Търговище – резултати, трудности и перспективи”**, се отбеляза годишнината от началото на кампанията, отчетоха се резултатите от провеждането и се очертаха насоките за по-нататъшното и развитие.

От есента на 2008 г. започна подготовката на **кампания за правата на децата с увреждания „Да приемем различните от нас”**. Набелязани са целите, целевите групи и дейностите на кампанията, избрано е мотото, обсъдени са предложения за разработване на информационни материали. Разработени са анкети, с които ще бъдат проучени нагласите на обществеността и на децата от общността към децата с увреждания, както и проблемите и очакванията на родители на деца с увреждания. Започна работа по заснемане на клип, който прерасна в мултимедия. Нейната цел е бъде да покаже на широката общественост, че децата с увреждания, макар и различни, имат потенциал за развитие и могат да социализирани . В мултимедията ще бъдат включени и деца с увреждания от ДЦДМУ в Севлиево, който се управлява от МСС-България. Началото на кампанията се обяви на 3 декември с провеждането на детски Карнавал по случай Международния ден на хората с увреждания.

Детски празници

КСУДС съвместно с Дирекция „Социално подпомагане” организира празник по случай 1-ви юни – Ден на детето. На събитието присъстваха над 60 деца от различни социални заведения в Община Търговище (ДМСГД, ДДМУИ – с. Стража, ДДЛРГ– гр. Попово, децата на шест приемни родители и на жени по програмата на ДСП за подпомагане на майчинството, деца от помощното училище в гр. Търговище. В програмата на тържеството се включиха Детски танцов ансамбъл „Търговище” към Центъра за работа с деца (ЦРД), певицата Невена Пейкова към Младежки дом, деца от ДДЛРГ – гр. Попово и ДМСГД – гр. Търговище, актьори от Кукления театър. Празникът продължи с игри като надяждане, рисунка върху асфалт, „открий изненадата”, конкурс „мини мис” и „мини мистър”. В края на шареното тържество награди имаше за всички.

На 03.12.2008г. в КСУДС се проведе детски Карнавал по случай Международния ден на хората с увреждания. Карнавалът постави началото на кампанията „Да приемем

различните от нас”. На празненството присъстваха над 80 деца на различна възраст, сред които и деца от ДДМУИ - Стража, ДМСГД - Търговище, ПУ- с.Давидово, целодневни детски градини от града. Карнавалът предостави възможност заедно да празнуват деца с увреждания и здрави деца. Празненството премина под патронажа на кмета на Община Търговище д-р Мирев, който лично поздрави децата и гостите на Карнавала. В празничната програма участваха деца от Младежки дом, Мини вокална група „ Детски смях”, деца от ЦДГ „ Снежанка” и ЦДГ „ Радост” .

На 18.12.2008г. се проведе Коледно тържество, в което участваха 78 деца - 16 деца от ДДЛРГ гр. Попово, деца, настанени в приемни семейства и деца – ползватели на услуги на ЦОП, ДЦДУ и ЗМБ, както и техните родители. Участие взеха и деца от обединен детски комплекс - гр. Търговище, които изнесоха представлението ‘’Коледно влакче’’.

Медийна дейност

За популяризиране на предлаганите услуги сред широката общественост допринесе широкото отразяване на дейността на КСУДС чрез публикации в местния печат, предавания в местните и регионални електронни медии.

За периода януари – декември 2008 г. по инициатива и с активното участие на специалиста „Връзки с обществеността” на КСУ, както и поради големия интерес на журналистите са публикувани следните материали в пресата: /ксерокопия от материалите са представени в Приложение 2:

- „Второ дете с приемно семейство в Търговище. Следва третото.” – в-к „Знаме” – 18.01.2008г.
- „В Комплекса за социални услуги/ Нови кандидати за приемни родители” - в-к „Търговишки новини” – 28.01.2008г.
- „Обучение как да станеш родител” – в-к „Знаме” – 28.01.2008г.
- „Приключва обучението на приемни родители” – в-к „Знаме” – 22.02.2008г.
- „Работа по превенция на насилието сред учениците” – в-к „Търговишки новини” – 03.03.2008г.
- „Групова работа по превенция на насилието сред учениците” – в-к „Знаме” – 12.03.2008г.
- „Комплекс за социални услуги за деца и семейства: Обучителен тренинг за родители” – в-к „Знаме” – 24.03.2008г.
- „Лагер в Здравец” – в-к „Търговишки новини” – 24.03.2008г.
- „Лагер за деца, лишени от родителски грижи” – в-к „Знаме” – 24.03.2008г.
- „Обучават родители да разбират проблемите на децата си” – в-к „Търговишки новини” – 27.03.2008г.
- „Стартират тренажор за родители в Търговище” – в-к „Стандарт” – 11.04.2008г.
- „Къде и как се трудят децата – анкетно проучване на Комплекса за социални услуги за деца и семейства – Търговище” – в-к „Знаме” – 13.06.2008г.

- „Скаути в 4-дневен поход” – в-к „Знаме” – 09.07.2008г.
- „Социалният комплекс прави ваканцията още по-щастлива” – в-к „Знаме” – 16.07.2008г.
- „За вас, които искате да станете приемни родители. Търся си семейство” – в-к „Знаме” – 21.07.2008г.
- „Незабравим поход за деца от Комплекса за социални услуги” – в-к „Търговишки новини” – 17.07.2008г.
- „В Комплекса за социални услуги” – в-к „Знаме” – 21.07.2008г.
- „Стартира кампания „Виж ги, чуй ги, разкажи!” за родители, които бият децата си и се опитват да го скрият” – в-к „Търговишки новини” – 30.10.2008г.
- „Стартира кампания „Виж ги, чуй ги, разкажи!” за родители, които бият децата си и се опитват да го скрият” – в-к „Знаме” – 31.10.2008г.
- „12 са одобрените семейства за приемни родители” – в-к „Знаме” – 24.11.2008г.
- „Детски карнавал” – 01.12.2008г.
- „Обучение. Ще наблюдават детския труд и в Търговище” – 03.12.2008г.

По местните и регионални електронни медии са излъчени следните материали, свързани с отразяване на дейността на КСУДС:

Януари

1. 28.01.2008г. - „Второ дете с приемно семейство в Търговище” – НРТ – новина- анонс – централни вечерни новини.
2. 28.01.2008г. – интервю- репортаж със специалисти по приемна грижа от КСУДС – гр. Търговище.

Март

1. www.bgnes.bg – “Учебен лагер спасява сираци” - 23.03.2008г.
2. www.targo.org - “Учебен лагер спасява сираци”. – 24.03.2008г.
3. Интервю с Г. Радева по повод предстоящия тренинг за добро родителстване – радио „Шумен” – 24.03.2008г.
4. Новина по НРТ за тренинга – 24.03.2008г.

Април

1. www.bgnes.bg – “Проведе се национална среща” - 15.04.2008г.
2. www.targo.org - “Национална среща” – 15.04.2008г.
3. Интервю с Г. Ценкова по повод срещата на 15.04.2008г.
4. Новина по НРТ за срещата на КСУДС от цялата страна – 15.03.2008г.

Юни

1. - 30.06.2008г. – статия на www.targo.org „ Деца от социални домове си спретнаха състезание по надяждане”.

2. – 10.06.2008г. – репортаж на „Кейбъл Тел – Търговище” за кръглата маса на тема „Образованието – адекватен отговор на детския труд” .

3. – 11.06.2008г. – репортаж на НРТ/Ново радио Търговище” за кръглата маса.

4. -15.06.2008г. - НРТ – интервю с И. Байчев относно проведената кръгла маса и въпросите на детския труд в региона.

5. 19.06.2008г. – „Кейбъл Тел – Търговище” – разширен репортаж за кръглата маса, проведена на 10.06. и интервю с Г. Григоров, относно детския труд.

Юли

1. Лагер подготвя деца за живота извън социалните домове” - Публикувано в: www.targo.org - Новини, Ново в региона, Търговище — @ 7:57 на 08.07.2008г.

Октомври

1. Ново Радио – Търговище – 21.10.2008г. и 22.10.2008г. – пресбюлетин в централните новинарски емисии.

2. Телевизия „Търговище” – 27.10.2008г. - интервю с координатора на проекта на ИСДП за региона Г. Ценкова, за намеренията на специалистите от КСУДС по новата инициатива. Интервю с педагог Н. Кръстева за провеждащия се конкурс за детска рисунка по темата.

Ноември

1. Радио Шумен – 18.11.2008г. – централни новинарски емисии

2. Ново Радио “Търговище” – 18.11. и 19.11.2008г. – пресбюлетин в централните новинарски емисии.

3. Телевизия „Търговище” – 18.11.2008г. - интервю с М. Петрова, МСС – България, Ст. Петрова – специалист Приемна грижа – КСУДС. – централни новинарски емисии + репортаж от събитието – голям материал, над 5мин.

4. Радио Шумен -предаването за хора с увреждания на Сълза Стаменова по Радио „Шумен” – 27.11.2008г. (вечерта).

Декември

1. Радио Шумен – 03.12.2008г. – централни новинарски емисии – съобщение и репортаж за започващото тридневно обучение.

2. Ново Радио “Търговище” – 03.12.2008г. – централни новинарски емисии – съобщение и репортаж за започващото тридневно обучение.

IV. Обучение, супервизия, работа за поддържане и повишаване на качеството на услугите

МСС- България в ролята си на доставчик на услугите осигурява продължаващо обучение и регулярна супервизия на персонала на КСУДС – Търговище.

През 2008 година са осигурени следните обучения, в които са участвали почти всички членове на екипа::

Обучение	Участници
Участие в семинар, проведен в гр. София за отчитане на проектите, финансирани и реализирани през 2007г. от Фондация “Родители”.	Член на екипа на ЦОП
Участие в работна среща в гр. София, организирана от Фондация „Джендър образование, изследвания и технологии”, на която бяха представени практически помагала за придобиване на правна грамотност, разработени в рамките на проект „Граждани на Европа: достъпът до правосъдие, гарантиран от българското законодателство, хармонизирано с постиженията на ЕС”.	Двама социални работници от ЦОП
Участие в работна среща на доставчиците на социални услуги в гр. София, на която бяха обсъдени различните форми на работа на комплексите за социални услуги с деца, настанени в специализирани институции, взаимодействията с ОЗД и персонала на специализираните институции, проблемите и начините за разрешаването им.	Ръководителите на звена ЦОП и ДЦДУ
Обучение „Първа помощ при спешни състояния на кърмачета и деца”, което се проведе от висококвалифициран педиатър.	Целия екип на КСУДС
Обучение „Работа с майки с психични смущения в ЗМБ”	Екипът на ЗМБ
Участие в работна среща на Комплексите за социални услуги на тема «Превенция на отпадането от училище»- гр.Сливен	Двама социални работници от ЦОП
Обучение за работа с деца с противообществени прояви, организирано от Клуба на НСО- гр. Търговище	Член от екипа на ЦОП
Работна среща в гр. Пазарджик между екипите на КСУДС – гр. Търговище и КСУДС – гр. Пазарджик с цел обмяна на опит.	Екипа на ЦОП
Участие в Дискусионен форум на тема “Образование”, който се провежда като част от дейностите по проект на фондация “Артист”: “Гражданско участие за решаване на проблемите на деца в риск, чрез въвеждане на практиката СВЕТОВНО КАФЕНЕ в пет областни града в страната».	Член на екипа на ЦОП
С оглед осигуряване на безопасността и сигурността на децата в КСУДС през м. септември беше проведено практическо упражнение с участието на персонала и ползвателите, в което бяха разиграни планове за евакуация и противопожарна безопасност.	Целият персонал на КСУДС и ползватели
Участие в работна среща организирана от Фондация Асоциация ”Анимус” – гр. Варна	Член на екипа на ЦОП
Целта на работната среща бе изграждане на мрежа и карта на	

превенционните служби, неправителствени организации и програми в сферата на домашното насилие в България – североизточна България	
Участие в международен семинар ”Закрила на детето в наказателното производство- мултидисциплинарен подход” организиран от ИСДП, като целта на срещата бе да бъдат направени предложения за внасяне на промени свързани с гарантиране на правата на децата в наказателния процес	Двама представители на екипа на ЦОП
Участие във Втората национална среща на приемните семейства в гр. Варна;	Двама представители на екипа на ЦОП
Тридневна обучение за изследване на най-тежките форми на детски труд на територията на област Търговище.	Двама представители на екипа на ЦОП
Двудневно работно посещение в ДЦДМУ – гр. Севлиево за обмяна на опит	Двама представители на екипа на ДЦДУ

Ежемесечно експерти на МСС – България осъществяват методическа подкрепа и консултации на ръководителите и членовете на екипите на ЦОП, ДЦДУ и ЗМБ по въпроси, свързани с организацията на работата, подобряване на взаимодействието с институции и организации и повишаване на качеството на предоставяните услуги. Осигурява се ежемесечна вътрешна супервизия на персонала, а също и регулярна супервизия от външни експерти.

Ръководителите на ЗМБ, ЦОП и ДЦДУ с подкрепата на експерти от МСС – България актуализираха документацията и процедурите, изискващи се по Наредбата за критериите и стандартите за социални услуги за деца.

През м. декември 2008 г. бе проведена поредната годишна вътрешна оценка на качеството на предоставяните услуги във всички звена на Комплекса. На базата на тази оценка бяха разработени планове за отстраняване на допусканите слабости и грешки и за повишаване на качеството на предоставяните услуги.

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УПРАВЛЕНИЕТО НА ДНЕВНИЯ ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДЕНИЯ-СЕВЛИЕВО

МСС-България влезе във функциите си като управляваща ДЦДМУ от 1 октомври 2008 г. на базата на договор с община Севлиево за предоставяне управлението на центъра на външен доставчик. Срокът на договора е 3 години – до 30 септември 2011 г.

За отчетния период 1 октомври-31 декември 2008 г. усилията на МСС-България в качеството ѝ на доставчик на услугите в Дневния център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ) бяха насочени главно към осигуряване на плавен преход на управление на Центъра от община Севлиево към фондацията, както за децата и семействата, ползватели на услугите, така и за персонала и партньорите. Това включваше следните основни дейности:

- преглед на съществуващата задължителна документация за услугите и нейното допълване и промяна, ако такива промени се налагаха, в съответствие с изискванията на Наредбата за критериите и стандартите за социалните услуги за деца;
- преглед на досиетата по отделните случаи и анексиране на договорите за предоставяне на услугите между общината и МСС-България, като доставчик на услугите;
- провеждане на индивидуални срещи между членовете на персонала и изп. директор на МСС-България за уточняване на задълженията и функциите, които всеки един изпълнява. Актуализиране и преподписване на длъжностните характеристики с новия работодател – МСС-България.
- провеждане на срещи от страна на социалния работник с ръководни функции с ръководителя на Службата по трудова медицина, с която ДЦ има сключен договор с оглед на неговото преподписване, среща в РИОКОЗ за уреждане на статута на кухненския бокс на ДЦ, в службата за противопожарна безопасност за изпълнение на предписание за смяна на прахообразен пожарогасител и др.

I. Управление на ДЦДМУ и на персонала

През трите месеца на отчетния период МСС-България, в лицето на изпълнителния директор, ежесечно, на място, оказваше контрол върху работата на Дневния център - управление, работа по случаи, взаимодействие с общината и партньорите и изразходване на финансовите средства. Със социалния работник с ръководни функции са обсъждани възникнали проблеми в хода на работата, изразходването на финансовите средства и др. текущи въпроси.

На 8 декември 2008 г. в съответствие *с програмата за управление на ДЦ* на МСС *бе създаден Партньорски обществен съвет (ПОС)*. На първата учредителна среща присъстваха представители на община Севлиево, ДСП-Севлиево, фондация ВИП, Сдружение на жените, директори на училища и детски градини, където се обучават деца с увреждания, посещаващи ДЦ. Основни задачи на ПОС ще бъдат: Обсъждане и решаване на възникващи проблеми в хода на предоставяне на услугата, наблюдение за спазване правата на децата, обществен контрол върху качеството на услугата, подпомагане интеграцията на децата и младежите с увреждания в училище и трудова среда, създаване на подкрепяща мрежа около новите услуги. Бе прието ПОС да провежда работни заседания веднъж на три месеца. На тази първа среща бе представена общо програмата на

МСС-България за управление на ДЦ за период от една година и предстоящите задачи до края на м. март 2009 г.

Стартира изпълнението на задачите в Комуникационната стратегия по отношение на предвидената в нея кампания “Всички деца са различни, но с равни права” за запознаване на обществото с проблемите на децата с увреждания и техните семейства и в подкрепа процеса на включването им в масовото училище. В рамките на тази кампания бяха отпечатани диглиани за запознаване на потенциалните ползватели на услугите на Центъра, обществеността и партньорите със същността на дейността на ДЦ и услугите, които се предлагат в него. За повишаване ефекта от кампанията МСС-България сключи Договор за изработване на филм за децата с увреждания и техните семейства, която основна цел е да подпомогне тяхната успешната социална интеграция. Във филма ще бъдат включени деца, посещаващи ДЦ в Севлиево и Търговище, и техните семейства. На базата на филма ще бъде изготвен видео и радио клип, които също ще се използват в кампанията. Те трябва да бъдат готови в края на м. март 2009 г. В началото на 2009 г. предстои провеждането на анкета, насочена към децата в масовите училища и детски градини, които се обучават съвместно с деца с увреждания, родителите на тези деца, учителите в такива училища, както и към родителите на децата с увреждания. Основна цел на анкетата е да очертае нагласите, които съществуват в обществото относно социалното включване на децата с увреждания. На базата на анкетата ще бъдат изготвени и отпечатани информационни материали и ще бъде разработена дългосрочна програма за стимулиране на социалното включване на децата и младежите с увреждания.

Имайки предвид значението на *доброто партньорство с родителите на децата и младежите, посещаващи ДЦ*, за успеха и ефективността на работата с тях, на 5.11.2008 г. бе проведена родителска среща. На нея присъстваха ръководството на фондация ВИП, родители на 11 деца, посещаващи ДЦ и целият екип на Центъра. На срещата бе представена програмата за управление на МСС-България и бяха обсъдени няколко основни въпроса, повдигнати от родителите, като: хранене на децата, транспорт, летен отдых и др. От страна на родителите бе изразена благодарност към специалистите от ДЦ за всеотдайността и добрата работа с техните деца, която е довела до видими резултати в развитието на децата.

Доброто партньорство и сътрудничеството с НПО „ВИП” и община Севлиево продължи и чрез участието на екипа на ДЦДМУ в съвместен проект с база ОДЗ “Пролет”. Проектът е 6 месечен и стартира на 1.12.2008г. В него се предвижда изграждане на ателие за приложни дейности, в което участие ще вземат и 6 деца, посещаващи ДЦ.

Една от важните цели на управление на ДЦ от страна на МСС-България в рамките на изпълнение на Договора с община Севлиево е *продължаване на партньорството и сътрудничеството с БАЛИЗ* с цел осъществяване на продължаващо обучение и супервизия на персонала на ДЦ. В тази връзка през м. декември бе проведено еднодневно обучение на екипа от Соня Владимирова – изп.директор на БАЛИЗ на тема: „Живот с аутизъм, програма ТЕАССН и МАКАТОН”.

МСС-България продължи ефективното сътрудничество на БАЛИЗ с община Севлиево за повишаване квалификацията на персонала на ДЦ, като между 8 и 22 ноември 2008г. двама специалисти – /социален работник и социален педагог/ бяха на обмяна на опит в гр.Апелдорн, Холандия в услугите, управлявани от организацията Де Пасарел.

Продължаващо обучение на членове на екипа, бе осигурено чрез участие на социалните педагози в двудневно обучение на тема аутизъм – на 15.11.2008г. (в Габрово) и на 28.11.2008г.(в София), организирани от група “Фройдистко поле”.

През м. декември са проведени още две обучения: обучение – тренинг на персонала и децата за действие в кризисна ситуация със съдействието на служба „Пожарна и аварийна безопасност”, за което е съставен протокол и групово - динамичен тренинг на тема „ Образование и интеграция”.

Екипна супервизия и консултиране бе провеждано ежемесечно от експерт на МСС-България. От началото на 2009 г. ще се провежда външна супервизия от специалист в областта на аутизма (Генерализирано разстройство на развитието).

Психологът на ДЦ е включен в екип за комплексно педагогическо оценяване на децата към четири училища и една детска градина в гр. Севлиево, което е оценка за професионализма на екипа на ДЦ.

Като проблем пред управлението на ДЦ и предоставянето на услуги с високо качество се откроява невъзможността до края на 2009 г. да бъде намерен логопед, който е предвиден като член на екипа и чиято бройка остава незаета. Още в началото на януари 2009 г. МСС-България смята да проведе конкурс за назначаване на специалист – втори социален работник, който ще подкрепи работата на екипа, като в същото време продължи да търси логопед, който да може да работи поне почасово.

2. Предоставяне на услугите в ДЦДМУ

2.1. Директна работа с децата и семействата

През отчетния период среднодневната натовареност на ДЦ е между 17 и 19 деца. Възрастта на децата е между 5 с 15 години, като между 5-10 год. са 9 деца, между 10-12 год.-3 и между 13-15 год. – 4 деца. Най-често срещаната диагноза е Генерализирано разстройство на развитието - при 6 деца, което определя и основната насока на допълнителната квалификация на персонала.

Броят на сключените договори за предоставяне на услуги е 18 през м. октомври и 19 за м. ноември и декември. Броят на децата, които не посещават редовно ДЦ, въпреки сключените договори, е средно 2 на месец.

През отчетния период на децата, посещаващи ДЦ, бяха предоставени следните услуги:

- 1. Дневна или полудневна форма на грижа, съответно 5-6 и 6-7 деца;**

2. **Почасови специализирани услуги** - основно рехабилитация и лечебна физкултура – 5 деца, различни игри, вкл. и игри на открито, упражнения за подобряване на фината моторика;
3. Придружаване в процеса на **обучение**, групово или индивидуално, което осигурява задоволяването на ежедневните потребности, развитие **на различни навици и умения за живот** чрез работа в ателиета и свободни занимания, като създаване на хигиенни навици и грижи за тялото, умения за самостоятелно хранене, хигиена на облеклото, занимания с компютри, разпознаване и изговаряне на цифри, букви, цветове, вгнездяване на елементи, редене на сорс, решаване на логически задачи, логически задачи за трениране на наблюдателността и концентрацията на вниманието. На 22.10.2008 г. със съдействието на в. Росица и Община Севлиево беше проведена екскурзия с децата до м. Лъгът. На 15.12.2008г. за децата, младежите и персонала на ДЦ се проведе обучение от д-р Росица Атанасова, стоматолог, на тема: Как да си мием зъбите”. На всяко дете нагледно бе разяснено как се мият зъбите и бяха раздадени материали и пасти за зъби.
4. **Подкрепа в учебната дейност** и съдействие при самоподготовката на децата, посещаващи училище;
5. **Терапевтична работа** - индивидуална и групова по арт терапия- работа с различни материали, подреждане на пъзели, музикотерапия;
6. **Психологична консултация и оценка на ресурсите на детето и младежа**; на нуждите на родителите и семейството от подкрепа;
7. **Придобиване на различни умения**, вкл. умения за общуване и работа в група, оползотворяване на свободното време, развлечения, както и за разширяване на кръгозора и „откривателство” чрез различни ателиета за групово работа в и извън Дневния център, екскурзии, посещения в различни институции и обществени места (насочени към придобиване на умения за поведение в обществото, запознаване с традиции и празници- отбелязване на Празника на тиквата в Севлиево -31.10.2008) за по-добра социална интеграция;
8. **Услуги за родители** - информирание и консултиране с оглед подобряване на грижите за детето в къщи и продължаване на работата с детето в домашна среда.

2.2. Участие в различни събития

На 14.10.2008г. тържествено беше отбелязан първият рожден ден на Дневния Център. Официални гости бяха Кметът на Община Севлиево, ресорният зам.кмет, председателят на Сдружение “ВИП” и председателят на УС на БАЛИЗ, представители на държавни институции и бизнеса. По повод бяха получени много поздравления и дарения, които са регистрирани в специална книга за дарения.

През м. ноември екипът на ДЦ проведе среща с доброволци от Младежкия център в Севлиево, на които бе представена дейността и основните цели в работата на Центъра. Към младежите бе отправена покана да се включат в различните дейности с децата,

организиран от ДЦ. и те бяха поканени да участват в мероприятията, които организираме. В резултат от срещата, в спортния празник, организиран на 25.11.2008г., със съдействието на Община Севлиево и Сдружение "ВИП", по повод 3.12.2008г.-Международен ден на хората с увреждания, взеха участие 12 младежи –доброволци, които подкрепиха работата на екипа.

Международният ден на хората с увреждания бе отбелязан и с включването на децата от ДЦ заедно с други деца в специално организирана дискотека в Центъра за работа с деца –Севлиево. Всички родители на децата са получили CD диск със снимки от празника, направени от екипа на Центъра.

На 18 декември в Дневния център бе организирано и проведено тържество за Коледа и Нова година, на което дядо Коледа и Снежанка раздадоха на децата подаръци.

III. РАБОТА В МРЕЖАТА НА МЕЖДУНАРОДНА СОЦИАЛНА СЛУЖБА В КАЧЕСТВОТО Й НА КОРЕСПОНДЕНТ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ, КОИТО СЕ НАМИРАТ ВЪВ ВТОРА СТРАНА.

1. Една от основните дейности на МСС-България още от самото създаване на организацията е работата по случаи с международен елемент. За периода 2002 – 2008 година, МСС-България е работила по общо 225 случая с международен елемент.

Информацията, представена в следващата таблица е към 31.01.2009 година.

Период (години)	Регистрирани случаи	Висящи случаи	Приключени случаи
2002 - 2004	75	0	75
2005	33	1	32
2006	42	7	35
2007	29	12	17
2008	46	23	23
Общо:	225	43	182

2. От началото на 2007 година, МСС-България работи със специално разработена информационна система, която подпомага работата по случаи с международен елемент. Системата съдържа данни за всеки конкретен случай, както следва:

- 1) Регистриране на случая – входящ номер, дата на постъпване на случая, специфика (тип) на случая съобразно номенклатурата на МСС и лице, което води случая,
- 2) Информация за клиента – имена, ЕГН, възраст и пол,
- 3) Произход на сигнала – държава и структура, която е поискала съдействие от МСС-България (физическо лице, юридическо лице – социална служба, съд, структура на МСС, доставчик на услуга и т.н.),
- 4) Към кого е насочен сигнала – държава и структура, от която се иска съдействие (структура на МСС, социална служба, съд, посолство, доставчик на социална услуга и т.н.),
- 5) Описание на услугите – в какво се състои искането за съдействие (изготвяне на социален доклад, постигане на споразумение, издирване на членове на семейството, предоставяне на документ, консултация и т.н.),
- 6) Описание на всички документи, приложени към искането за съдействие,
- 7) Описание на всички предприети действия,
- 8) Коментари.

3. Статистика от информационната система на МСС-България

**Специфика на случаите (типове) съобразно номенклатурата на МСС
за периода 01.01.2007 – 31.01.2009 година**

Категория	Вид на услугата	Брой случаи
<i>Осиновяване</i>	Общо	19
	Оценка за годността на кандидатите за осиновители	3
	Даване на съгласие	3
	Консултиране	2
	Изготвяне на социален доклад на кандидатите за осиновители	9
	Наблюдение след осиновяване на дете	2
<i>Благосъстояние на</i>	Общо	2

<i>възрастни</i>	Настаняване извън семейството	1
	Проучване в затвор	1
<i>Благосъстояние на деца</i>	Общо	43
	Настаняване при близки и роднини	2
	Родителски права и задължения (спор при упражняването им)	3
	Отвлечане на дете	2
	Насилие върху дете	1
	Дете в риск	27
	Родителски права и задължения (предоставяне на упражняването им на един от родителите)	7
	Настойничество и попечителство	1
<i>Благосъстояние на семейството</i>	Общо	5
	Консултиране	1
	Развод	4
<i>Здраве</i>	Общо	1
	Консултиране	1
<i>Юридически въпроси</i>	Общо	7
	Документация	2
	Юридическа помощ	5
<i>Миграция</i>	Общо	1
	Репатриране	1
<i>Издирване и събиране на</i>	Общо	3

<i>семејства</i>	Събиране на семејство	1
	Издирване на членовете на семејство (познават се)	1
	Издирване на членовете на семејство (не се познават)	1
Общ број на всички случаи		81

**Број случаи съобразно произхода на сигнала
(број искания за съдействие отправени към МСС-България)
за периода 01.01.2007 – 31.01.2009 година**

Държава	ФЛ / ЮЛ	Број случаи
<i>България</i>	Общо	50
	ДАЗД / АСП	12
	ДСП / ОЗД	21
	Доставчици на социални услуги	1
	Съдилища	6
	ФЛ	11
<i>Германия</i>	Общо	5
	Мрежата на МСС	5
<i>Гърция</i>	Общо	4
	Мрежата на МСС	3
	Други ЮЛ	1
<i>Италия</i>	Общо	4
	Мрежата на МСС	3
	ФЛ	1
<i>Испания</i>	Общо	3

	Мрежата на МСС	2
	ФЛ	1
<i>Великобритания</i>	Общо	3
	Мрежата на МСС	3
<i>Австралия</i>	Общо	2
	ФЛ	2
<i>Канада</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Франция</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Холандия</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Южна Африка</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Швейцария</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Турция</i>	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
<i>Други</i>	Общо	4
Общ брой на всички искания за съдействие		81

**Брой случаи съобразно насочването на сигнала
(брой искания за съдействие отправени от МСС-България)
за периода 01.01.2007 – 31.01.2009 година**

Държава	ЮЛ	Брой случаи
България	Общо	30

	ДСП / ОЗД	13
	Мрежата на МСС	13
	Други	4
Гърция	Общо	16
	Мрежата на МСС	16
Испания	Общо	7
	Мрежата на МСС	7
Германия	Общо	5
	Мрежата на МСС	5
Италия	Общо	5
	Мрежата на МСС	3
	Други (посолство на Италия в България)	2
Португалия	Общо	2
	Мрежата на МСС	2
Белгия	Общо	2
	Мрежата на МСС	2
Кипър	Общо	2
	Мрежата на МСС	2
Холандия	Общо	2
	Мрежата на МСС	2
САЩ	Общо	2
	Мрежата на МСС	2
Швейцария	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
Румъния	Общо	1

	Мрежата на МСС	1
Либия	Общо	1
	Други (МСС-Великобритания)	1
Франция	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
Чехия	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
Австралия	Общо	1
	Мрежата на МСС	1
Други	Общо	4
Общ брой на всички искания за съдействие		81

От представените данни става ясно, че броят на случаите с международен елемент, по които МСС-България работи, прогресира всяка година - от 20 регистрирани случая през 2002 година до 46 нови регистрирани случая през 2008 година. МСС-България работи средно по 60 случая годишно, като се има предвид броя на новорегистрираните случаи за съответната година, броя на висящите и броя на приключилите случаи.

Най-често МСС-България работи по случаи, свързани с *благосъстоянието на детето*, като предоставя консултации или съдейства за предоставяне на доклади на Отделите за закрила на детето, съответно съдилищата, свързани с проучване на ситуация на деца в риск, упражняване на родителски права и задължения, отвлечане на дете, наставане на дете извън семейството и т.н., които са необходими за вземане на решение в най-добър интерес на детето, както от социалните работници, така и от съдиите. МСС-България е изградила партньорски взаимоотношения и може да представи добри практики, особено що се касае до работата със съдилищата, като вече има достатъчен брой случаи, в които съдията основава решението си, освен като стъпва на всички събрани по делото писмени и гласни доказателства, и на социалния доклад, представен по молба на съда от МСС-България¹.

Следва работата по случаи, свързани с *осиновяване*, като най-често се търси информация за процедурите или се иска съдействие за изготвяне на социален доклад на кандидат-осиновители български граждани, които постоянно живеят в чужбина. Във

¹ 206 от 2008 година

връзка с това, МСС-България следва да подчертае, че българското вторично законодателство и по-специално чл.14, ал.4 от Наредба № 4 за условията и реда за водене и съхраняване на регистъра на деца за пълно осиновяване, противоречи на международното законодателство и по-конкретно на Хагската конвенция за защита на децата и сътрудничество в областта на международното осиновяване, по която Република България е страна, тъй като съгласно чл. 2 от Конвенцията, същата се прилага, когато дете с обичайно местопребиваване в една от договарящите държави (в случая България) е било, е или предстои да бъде изпратено в друга договаряща държава (в държавата, в която осиновителите имат постоянно местопребиваване, например Гърция, Испания, Италия, Португалия и т.н.). Това противоречие създава трудности в работата ни с колегите от Мрежата на МСС и към настоящия момент, МСС-България е получила категоричен отказ за съдействие за изготвяне на социални доклади за кандидат-осиновители български граждани, които временно пребивават на територията на друга европейска държава с мотив, че съгласно Хагската конвенция се касае за международно осиновяване независимо от националността на детето и кандидатите за осиновители. Такива откази сме получили от Холандия², Германия и Португалия³. Освен това, във връзка с осиновяването, МСС-България съдейства на Отделите за закрила на детето и при получаването на информация под формата на доклади за адаптацията на детето/децата в семейството за период от 2 години след допускане на осиновяването.

Една съществена част от работата по случаи с международен елемент представлява предоставянето на информация и *юридическа помощ и консултация* по различни въпроси на отделни физически лица или държавни органи, като например – чуждо законодателство или право⁴, възможности за водене на процес в трета държава; процедури, които следва да се спазват, при определена ситуация; насочване към компетентни органи и структури; издаване на актове за гражданско състояние или поставяне на апостил върху вече издадени официални документи от трета държава и т.н.

Освен посочените по-горе области, МСС-България работи и по случаи свързани с *благосъстояние на семейството* (предоставяне на социални доклади от чужбина по бракоразводни производства в България и обратно, спор при упражняване на родителските права и задължения), *издирване и събиране на семейства*, *благосъстояние на възрастни хора* (извършване на проучване и предоставяне социални доклади за настаняване в специализирана институция в България или чужбина) и т.н.

МСС-България работи и по случаи, свързани с водене на дело пред чуждестранен съд за получаване на обезщетение от *лице, което е жертва на престъпление, извършено в трета държава*⁵. Искането за съдействие до МСС-България е направено от физическото лице, жертва на извършеното престъпление. С помощта на колегите от мрежата на МСС в съответната държава, е образувано дело и се очаква постановяване на решение за обезщетение. Разноските по водене на делото са поети от адвокат, който получава хонорар

² 189 от 2008 година

³ 195 от 2008 година

⁴ По смисъла на чл.43, ал.1 от Кодекса на международното частно права, МСС-България може да предоставя информация и становища на съд или друг правоприлагащ орган

⁵ 158 от 2007 година

за своята работа от организация, специално създадена в съответната държава за подпомагане на хора, които нямат финансова възможност за водене на процес.

МСС-България работи и по множество случаи свързани с *международно отвлечане на деца*. Особен интерес представлява историята на едно семейство с две деца, в което майката е българка, а бащата е либиец. Понастоящем майката живее със сина си в България, а бащата живее с дъщеря си в Либия, която по смисъла на Хагската конвенция е „международно отвлечена”, независимо, че Либия не е ратифицирала този международен акт. Тъй като МСС няма структура в Либия, която да е включена в мрежата, по съвет на Генералния секретариат на МСС, ние се свързахме с колегите си от МСС-Обединено Кралство, които от няколко години работят с либийското социално министерство и осъществяват проект, по който, всяка година майките на деца, които са „отвлечени” от либийските си бащи, прекарват по две седмици в Либия с децата си, за да може да се запази връзката помежду им. През 2008 година, майката и бабата на българското дете, което е отвлечено от баща си и живее заедно с него и неговото ново семейство в Либия, посетиха Триполи и благодарение на колегите от Обединеното Кралство и техните партньори от либийска страна, те имаха възможност за бъдат две седмици с детето в хотелски комплекс, изцяло на разноски на домакините, да обменят информация и опит с други майки и да разговарят за възможностите за разрешаване на възникналия между родителите спор при упражняване на родителските права.

От гледна точка на регионалното разпределение на исканията за съдействие, отправени от и към МСС-България, следва да се има предвид, че организацията работи със структури на мрежата по целия свят, от всички континенти – Европа, Америка, Азия, Австралия и Африка. Най-много искания за съдействие от България към чужди държави са направени до Гърция, Испания, Германия, Италия и Португалия, а най-много искания за съдействие от чужди държави до България са направени от Германия, Гърция, Италия, Испания и Обединеното Кралство.

Най-голям е процентът на искания за съдействие към МСС-България, направени от Отделите за закрила на детето, следван от индивидуални физически лица – родители, роднини или близки, Държавната агенция за закрила на детето и Агенцията за социално подпомагане. В последните години се наблюдава увеличаване на броя на исканията за съдействие, които идват директно от съдилищата, по конкретни дела, по които се засягат права и интереси на деца като например дела за прекратяване на мярка за закрила на дете, развод между родители, искане за промяна при упражняването на родителските права и задължения, лишаване от родителски права и задължения и др.

V. Проблеми в работата на МСС-България по случаи с международен елемент

Независимо от благоприятните условия и създадените добри професионални взаимоотношения и доверие между МСС-България и партньорите в страната, понякога организацията среща трудности в работата по случаи с международен елемент.

Често тези, които искат съдействие от МСС-България по конкретен случай не предоставят достатъчна информация, което затруднява формулирането на искането към

колегите от мрежата на МСС по света. Много често съдилищата изпращат т.нар. искане, в което се посочват страните по делото, имена на детето, чиито права и интереси се засягат от производството, датата на следващото съдебно заседание и се отправя молба за съдействие за изготвяне на социален доклад. В същото време не се предоставя никаква първоначална информация по случая, не се описва какво да бъде съдържанието на доклада и от какво съдията има нужда, за да може да постанови решение в най-добър интерес на детето, като статут на родителите, социална и икономическа среда, желаниа и чувства на детето, неговите физически, психически и образователни потребности, капацитет на родителите да полагат грижи за детето и т.н., което винаги се изисква от колегите от мрежата на МСС, за да могат да насочат вниманието на социалните служби в съответната държава към определен проблем, което да им позволи да направят проучването си и дадат професионално становище.

Случва се и обратното. Обикновено Отделите за закрила на детето предоставят прекалено много информация, която е съпроводена и с множество приложени документи, като същевременно не е ясно какво точно е искането към МСС-България. Липсва конкретно описание на услугите, които да бъдат извършени и често формулировката е свързана единствено и само с искане за съдействие.

Има случаи, при които липсва всякаква информация за местонахождение или адрес, на който детето или семейството пребивават в съответната държава. Липсва и телефон за контакт с тях, като при това положение МСС-България няма как да съдейства, тъй като не можем да насочим колегите от мрежата на МСС към конкретен субект или място. Независимо от това, ние се обръщаме към съответната държава с молба за съдействие, но в повечето случаи усилията за получаване на информация от различни структури като миграционни служби, министерства на вътрешните работи, служба за чужденците и т.н. остават без резултат.

В работа си със съда понякога изпитваме трудности, свързани с искането на съдията да се представи легализиран превод на социалния доклад или на документ, който се представя по делото, което от една страна, е в противоречие с разпоредбите на процесуалния закон⁶, а от друга, не отговаря на принципите и правилата на работа на структурите, включени в мрежата на МСС.

Когато искането за съдействие е направено до МСС-България от физическо лице – родител, близък или роднина, често тези хора имат твърде високи очаквания, че организацията може да разреши по категоричен начин възникнали проблеми или да действа като съд и предложи решение на спора, което страните да са длъжни да спазват. Това е невъзможно, при положение, че самите те не са успели да намерят взаимно приемливо решение или споразумение, което да отговаря на най-добрия интерес на детето.

От гледа точка на мрежата и структурата⁷ на МСС като международна организация, следва да се отбележи, че не всяка организация, включена в семейството на МСС може да

⁶ Чл.185 от Гражданския процесуален кодекс

⁷ Структурата на МСС включва Генерален секретариат със седалище във Женева и отделни единици, включени в мрежата като клонове, свързани бюра и кореспонденти, които могат да бъдат както правителствени, така и неправителствени организации

действа своевременно и да предостави исканата информация навреме. Понякога забавянето на предоставянето на материала или информацията е толкова дълго, че се нарушават всякакви разумни или законови срокове.

Случва се и искането за съдействие да касае получаването на информация от държава, в която МСС няма своя структура, която да подпомогне извършване на поисканата услуга⁸. В такива случаи МСС-България търси съдействие от своите колеги от други държави, които вече имат изградени контакти със структура на национално или местно ниво, която ще може да съдейства⁹ или осъществява директен контакт с дипломатическото или консулското представителство¹⁰ на съответната държава в България.

⁸ Офисът на МСС-Италия беше затворен през 2008 година

⁹ 160 от 2007 година

¹⁰ 216 от 2008 година